

Bilag 3.

FOLKETINGETS OMBUDSMAND.

København, den 27. april 1959.

Folketingets ombudsmandsudvalg, Christiansborg.

I mødet den 22. april 1959 anmodede det ærede udvalg mig om at fremsætte bemærkninger til justitsministerens skitse til ændringer i ombudsmandsloven.

I den anledning skal jeg i det følgende knytte bemærkninger til de enkelte punkter i skitsen og til de spørgsmål, der blev drøftet på mødet.

Ad § 1.

„I stedet for „statens civile og militære forvaltning“ skrives: „statens og kommunernes forvaltning“.“

Denne ændring giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Ad § 3.

„Efter 1. punktum indføjes:

„Ved fastsættelsen af reglerne om hans tilsyn med den kommunale forvaltning skal der tages hensyn til de særlige vilkår, hvorunder det kommunale selvstyre virker. I øvrigt er ombudsmanden . . .“

Det foreslås, at ordene: „Ved fastsættelsen af reglerne om“ ændres til: „Ved udøvelsen af“. — Ændringen er af redaktionel karakter.

Det bemærkes, at bestemmelsen bl. a. har til formål at understrege, at der ikke til den kommunale forvaltning kan stilles de samme krav som til statsadministrationen med hensyn til den formelle sagsbehandling (udarbejdelse af referater, mødenotater o. lign.).

Vedrørende ombudsmandens stilling til de af kommunale myndigheder truffne skønsmæssige afgørelser henviser jeg til bemærkningerne ad § 5.

Ad § 4.

„Paragraffen affattes således:

„Ombudsmandens virksomhed omfatter ministrene, statens og kommunernes tjene-

stemænd og alle andre, der virker i statens eller kommunernes tjeneste, jfr. dog § 1, stk. 1.“

Ændringen giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Ad § 5.

„Som nyt punktum indføjes:

„Uden for ombudsmandens virksomhedsområde falder kommunalbestyrelsernes og amtsrådenes beslutninger.“

Bestemmelsen må forstås således, at ombudsmanden ikke kan tage stilling til beslutninger truffet af de centrale kommunale organer (borgerrepræsentation, byråd, amtsråd, sogneråd), hvorimod ombudsmanden er kompetent over for kommunale udvalg, der udøver myndighed i forhold til borgerne. Det bemærkes herved, at ombudsmanden ikke kan udtale kritik af de af de pågældende udvalg truffne skønsmæssige afgørelser, for så vidt det udøvede skøn blot ligger inden for det forsvarliges ramme. Jeg henviser i denne forbindelse til, at § 3, stk. 1, i instruksen for folketingets ombudsmand, hvorefter han bl. a. skal påse, at der ikke træffes vilkårlige eller urimelige afgørelser, er blevet fortolket således, at ombudsmanden kun kan kritisere de af statsmyndighederne truffne skønsmæssige afgørelser, for så vidt disse er åbenbart vilkårlige eller urimelige.

Jeg skal henlede opmærksomheden på, at bestemmelsen vil medføre, at ombudsmandens kompetence i den enkelte sag kan komme til at afhænge af den pågældende kommunes administrative organisation. Hvis en kommunalbestyrelse således selv varetager de sociale opgaver og foretager skattebetalingen, kan ombudsmanden ikke behandle klager over kommunalbestyrelsens afgørelser i disse sager. Derimod er ombudsmanden